# DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)
den 14 juni 2001 *

I mål C-230/00,

**Europeiska gemenskapernas kommission,** företrädd av H. van Lier, i egenskap av ombud, biträdd av M. H. van der Woude och T.E.M. Chellingsworth, avocats, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

**Konungariket Belgien,** företrätt av A. Snoecx, i egenskap av ombud,

svarande,

angående en talan om fastställelse av att Konungariket Belgien, genom att inte anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att fullständigt införliva

* Rättegångsspråk: nederländska.

— rådets direktiv 75/442/EEG av den 15 juli 1975 om avfall (EGT L 194, s. 39; svensk specialutgåva, område 15, volym 1, s. 238), i dess lydelse enligt rådets direktiv 91/156/EEG av den 18 mars 1991 (EGT L 78, s. 32; svensk specialutgåva, område 15, volym 10, s. 66),

— rådets direktiv 76/464/EEG av den 4 maj 1976 om förorening genom utsläpp av vissa farliga ämnen i gemenskapens vattenmiljö (EGT L 129, s. 23; svensk specialutgåva, område 15, volym 2, s. 46),

— rådets direktiv 80/68/EEG av den 17 december 1979 om skydd för grundvatten mot förorening genom vissa farliga ämnen (EGT L 20, 1980, s. 43; svensk specialutgåva, område 15, volym 2, s. 211),

— rådets direktiv 84/360/EEG av den 28 juni 1984 om bekämpning av luftförorening från industrianläggningar (EGT L 188, s. 20; svensk specialutgåva, område 15, volym 4, s. 199), och

— rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EGT L 175, s. 40; svensk specialutgåva, område 15, volym 6, s. 226),

har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 9 i direktiv 75/442, artiklarna 3, 4, 5 och 7 i direktiv 76/464, artiklarna 3, 4, 5, 7 och 10 i direktiv 80/68, artiklarna 3, 4, 9 och 10 i direktiv 84/360, artiklarna 2 och 8 i direktiv 85/337 och artikel 189 i EG-fördraget (nu artikel 249 EG),

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden C. Gulmann samt domarna J.-P. Puissochet och J.N. Cunha Rodrigues (referent),

generaladvokat: J. Mischo,

justitiesekreterare: R. Grass,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 8 mars 2001 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

**Dom**

1 Europeiska gemenskapernas kommission har, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 9 juni 2000, med stöd av artikel 226 EG väckt talan om fastställelse av att Konungariket Belgien, genom att inte anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att fullständigt införliva

— rådets direktiv 75/442/EEG av den 15 juli 1975 om avfall (EGT L 194, s. 39; svensk specialutgåva, område 15, volym 1, s. 238), i dess lydelse enligt rådets direktiv 91/156/EEG av den 18 mars 1991 (EGT L 78, s. 32; svensk specialutgåva, område 15, volym 10, s. 66),

— rådets direktiv 76/464/EEG av den 4 maj 1976 om förorening genom utsläpp av vissa farliga ämnen i gemenskapens vattenmiljö (EGT L 129, s. 23; svensk specialutgåva, område 15, volym 2, s. 46),

— rådets direktiv 80/68/EEG av den 17 december 1979 om skydd för grundvatten mot förorening genom vissa farliga ämnen (EGT L 20, 1980, s. 43; svensk specialutgåva, område 15, volym 2, s. 211),

— rådets direktiv 84/360/EEG av den 28 juni 1984 om bekämpning av luftförorening från industrianläggningar (EGT L 188, s. 20; svensk specialutgåva, område 15, volym 4, s. 199), och

— rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EGT L 175, s. 40; svensk specialutgåva, område 15, volym 6, s. 226),

har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 9 i direktiv 75/442, artiklarna 3, 4, 5 och 7 i direktiv 76/464, artiklarna 3, 4, 5, 7 och 10 i direktiv 80/68, artiklarna 3, 4, 9 och 10 i direktiv 84/360, artiklarna 2 och 8 i direktiv 85/337 och artikel 189 i EG-fördraget (nu artikel 249 EG).

## Tillämpliga bestämmelser

2 I direktiven 75/442, 76/464, 80/68 och 84/360 föreskrivs att medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att tillstånd krävs för den verksamhet eller den anläggning som direktiven reglerar.

3 I artikel 2 i direktiv 85/337 föreskrivs att medlemsstaterna skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att projekt som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan blir föremål för en bedömning av denna påverkan innan tillstånd ges.

4 I de bestämmelser i belgisk rätt som har antagits för att införliva direktiven 75/442, 76/464, 80/68, 84/360 och 85/337 föreskrivs en skyldighet att ansöka om tillstånd. I vissa av dessa bestämmelser, särskilt de som finns i lagstiftningen för Flandern och Vallonien, föreskrivs emellertid en ordning enligt vilken tillstånd underförstått kan beviljas eller vägras.

5 Om den behöriga myndigheten i första instans inte fattar beslut angående en ansökan om tillstånd anses detta nämligen innebära att tillstånd har vägrats. Om den behöriga myndigheten i andra instans inte reagerar inom föreskriven tid anses detta däremot innebära att tillstånd har beviljats. Sådant är i huvudsak det system som föreskrivs i den flamländska regeringens förordning av den 6 februari 1991 (artiklarna 34—42 och 49—55), om fastställande av förordningen om miljötillstånd (*Moniteur belge* av den 26 juni 1991, s. 14269), och i artikel 11 i det vallonska parlamentets lag av den 27 juni 1996 om avfall (*Moniteur belge* av den 2 augusti 1996, s. 20685).

## Det administrativa förfarandet

6 Kommissionen, som ansåg att Konungariket Belgien inte hade införlivat direktiven 75/442, 76/464, 80/68, 84/360 och 85/337 på ett korrekt sätt, skickade den 6 juli 1998 en formell underrättelse och anmodade denna stat att inkomma med sina synpunkter i enlighet med det förfarande för fördragsbrott som föreskrivs i fördraget.

7 Eftersom denna skrivelse inte besvarades riktade kommissionen ett motiverat yttrande till Konungariket Belgien den 18 december 1998.

8 Kommissionen erhöll den 6 januari 1999 en skrivelse från de belgiska myndigheterna till vilken var fogad en skrivelse från den flamländska regeringen av den 8 december 1998. I denna skrivelse gjorde den flamländska myndigheten gällande de synpunkter som kommissionens underrättelse av den 6 juli 1998 påkallade och framhöll särskilt det begränsade tillämpningsområdet för det underförstådda tillståndet och det begränsade antalet tillstånd som lämnats underförstått. Den flamländska regeringen tillade att alla de behöriga myndigheterna och alla de berörda rådgivande organen är väl informerade om följderna av att inget beslut fattas, så de ser alltid till att varje ansökan om tillstånd granskas noggrant.

9 I den flamländska regeringens svar på det motiverade yttrandet, vilket mottogs av kommissionen den 15 mars 1999, upprepades de argument som angetts i dess skrivelse av den 8 december 1998. Den regionala regeringen tillade emellertid att ett underförstått tillstånd inte innebär en passiv bedömning eller en försummelse av den behöriga myndigheten, utan varje ansökan om tillstånd bedöms ingående.

10 Kommissionen, som ansåg att Konungariket Belgien inte hade vidtagit alla nödvändiga åtgärder för att följa det motiverade yttrandet, beslutade att väcka denna talan.

## Prövning i sak

11 Kommissionen har anfört att domstolen redan har fastställt att ett system med underförstådda tillstånd är oförenligt med kraven i direktiv 80/68 (dom av den 28 februari 1991 i mål C-360/87, kommissionen mot Italien, REG 1991, s. I-791, punkt 31). Denna rättspraxis är även tillämplig på de tillstånd som avses i direktiven 75/442, 76/464, 84/360 och 85/337.

12 Det system med underförstådda tillstånd som har beskrivits i punkt 5 i denna dom är således, enligt kommissionen, oförenligt med bestämmelserna i de aktuella direktiven.

13 Konungariket Belgien har, utan att bestrida den underlåtenhet som har anmärkts mot staten, nöjt sig med att i sitt svaromål ange att den flamländska regeringen håller på att utarbeta ett lagförslag på området och att den vallonska regeringen har antagit två förslag till förordningar härom samt ett antal tillämpningsbestämmelser till lagen av den 11 mars 1999 om miljötillstånd (*Moniteur belge* av den 8 juni 1999, s. 21101).

14 Domstolen erinrar i detta avseende om att den, vad gäller direktiv 80/68, har fastställt att det i direktivet "krävs att det efter varje undersökning och mot bakgrund av resultatet av undersökningen skall utfärdas en uttrycklig rättsakt, antingen ett förbud eller ett tillstånd" (dom av den 28 februari 1991 i mål C-131/88, kommissionen mot Tyskland, REG 1991, s. I-825, punkt 38).

15 Dessutom är huvudsyftet med direktiv 85/337, såsom det erinrats om i punkt 52 i domen av den 19 september 2000 i mål C-287/98, Linster m.fl. (REG 2000, s. I-6917), "att projekt som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan bland annat på grund av sin art, storlek eller lokalisering skall bli föremål för en bedömning av denna påverkan innan tillstånd ges".

16 Av denna rättspraxis framgår att ett underförstått tillstånd inte är förenligt med kraven i de direktiv som denna talan rör, eftersom det i dessa föreskrivs antingen, vad gäller direktiven 75/442, 76/464, 80/68 och 84/360, att tillstånd skall erhållas på förhand eller, vad gäller direktiv 85/337, att en bedömning skall göras innan tillstånd ges. De nationella myndigheterna är således skyldiga att enligt vart och ett av dessa direktiv i varje enskilt fall göra en bedömning av alla de ansökningar om tillstånd som lämnas in.

17 Vad gäller de kompletterande åtgärderna för införlivande som de flamländska och vallonska regionerna står i begrepp att vidta, erinrar domstolen om att ett direktiv, i enlighet med artikel 189 tredje stycket i fördraget, är bindande för varje medlemsstat till vilken det är riktat med avseende på det resultat som skall uppnås. Det framgår av fast rättspraxis att denna skyldighet innebär att de tidsfrister som fastställts i direktiven skall iakttas (se särskilt dom av den 22 september 1976 i mål 10/76, kommissionen mot Italien, REG 1976, s. 1359, punkterna 11 och 12, och av den 8 mars 2001 i mål C-176/00, kommissionen mot Grekland, REG 2001, s. I-2063, punkt 7).

18 Mot bakgrund av dessa omständigheter finner domstolen att Konungariket Belgien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 9 i direktiv 75/442, artiklarna 3, 4, 5 och 7 i direktiv 76/464, artiklarna 3, 4, 5, 7 och 10 i direktiv 80/68, artiklarna 3, 4, 9 och 10 i direktiv 84/360 samt artiklarna 2 och 8 i direktiv 85/337 genom att inte anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att fullständigt införliva direktiven 75/442, 76/464, 80/68, 84/360 och 85/337.

## Rättegångskostnader

19 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att Konungariket Belgien skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Konungariket Belgien har tappat målet, skall denna stat förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

följande dom:

1) **Genom att inte anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att fullständigt införliva**

— **rådets direktiv 75/442/EEG av den 15 juli 1975 om avfall, i dess lydelse enligt rådets direktiv 91/156/EEG av den 18 mars 1991,**

— **rådets direktiv 76/464/EEG av den 4 maj 1976 om förorening genom utsläpp av vissa farliga ämnen i gemenskapens vattenmiljö,**

— rådets direktiv 80/68/EEG av den 17 december 1979 om skydd för grundvatten mot förorening genom vissa farliga ämnen,

— rådets direktiv 84/360/EEG av den 28 juni 1984 om bekämpning av luftförorening från industrianläggningar, och

— rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt,

har Konungariket Belgien underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 9 i direktiv 75/442, i dess lydelse enligt direktiv 91/156, artiklarna 3, 4, 5 och 7 i direktiv 76/464, artiklarna 3, 4, 5, 7 och 10 i direktiv 80/68, artiklarna 3, 4, 9 och 10 i direktiv 84/360 samt artiklarna 2 och 8 i direktiv 85/337.

2) Konungariket Belgien förpliktas ersätta rättegångskostnaderna.

Gulmann Puissochet Cunha Rodrigues

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 14 juni 2001.

R. Grass

Justitiesekreterare

C. Gulmann

Ordförande på tredje avdelningen